

نقش شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی در پیشبرد اهداف سند راهبردی وزارت صنعت، معدن و تجارت

امیررضا سوری، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

گسترش صمت

بازار سرمایه و به طور مشخص، بورس اوراق بهادار اگرچه سازوکاری مؤثر در انجام برنامه‌های گسترده خصوصی سازی است و کارآمدی عملکرد آن با توجه به ساختار تنظیمی و نظارتی مدون، زیرساخت‌های فنی و نیروی انسانی آموزش دیده، احتمال موفقیت واگذاری سهام شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی را به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌دهد، در مقابل، خود تحت تأثیر این برنامه‌هاست و از اجرای آن منتفع یا متضرر می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد از اوایل دهه ۹۰ میلادی تاکنون بیشتر از صد کشور جهان، خصوصی سازی فعالیت‌های اقتصادی را به عنوان یک ابزار سیاست اقتصادی پذیرفته‌اند و گسترش برنامه‌های خصوصی سازی با رشد سریع حجم معامله‌ها در بازار سرمایه، همراه بوده است. گرچه در ظاهر خصوصی سازی و بازار سرمایه نوعی سیاست و ابزار اجرای سیاست به نظر می‌رسند، اما در عمل دو عامل تأثیرگذار بر یکدیگر محسوب می‌شوند. از نظر تئوری‌های اقتصادی عملکرد کارآمد بازار سرمایه به افزایش کارایی فرآیند خصوصی سازی منجر می‌شود و انجام مطلوب برنامه‌های خصوصی سازی، رشد و توسعه فعالیت‌های بازار سرمایه را در پی دارد. دولت‌ها نیز هر چند به خصوصی سازی به عنوان ابزاری برای افزایش درآمدهای خود و در مرحله بعد، افزایش کارایی و بهره‌وری اقتصادی شرکت‌های دولتی می‌نگرند، اما انتظار دارند اجرای برنامه خصوصی سازی از طریق عرضه عمومی سهام، به توسعه بازار سرمایه کشور هم منجر شود که بر پایه مطالعات انجام شده، خود عامل تحریک و تقویت رشد و توسعه اقتصادی است. یکی از نقاط تلاقی فرآیند خصوصی سازی و بازار سرمایه شرکت‌های سرمایه‌گذاری هستند. با توجه به ماهیت

شرکت های سرمایه گذاری این برهم کنش ممکن است اشکال و ابعاد گوناگونی به خود بگیرد. شرکت های سرمایه گذاری، شرکت هایی هستند که وجوه مردم را در مجموعه سرمایه گذاری های بزرگ در هم ترکیب و به واسطه برخورداری از تخصص مدیریت حرفه ای سرمایه گذاری، این منابع مالی را در مجموعه متنوعی از دارایی ها به نحوه بهینه سرمایه گذاری می کنند. شرکت های سرمایه گذاری با تاریخچه ای بالغ بر ۸۰ سال در دنیا، به عنوان بخشی از بازار سرمایه در چارچوب یک نهاد مالی با جذب پس اندازهای مردمی و انتقال آن به بخش های مولد اقتصادی موجبات رشد و شکوفایی را فراهم نموده اند. در ایران نیز تقریباً همزمان با شکل گیری بازار سرمایه، شرکت های سرمایه گذاری پا به عرصه وجود نهادند و در سیر زمان با رشد بازار سرمایه و در کنار آن باعث تقویت این بازار نوپا گردیدند، شاید بتوان ادعا کرد که به دلیل کمبود نهادها و ابزارهای مدرن و پیشرفته، شرکتهای سرمایه گذاری دارای نقش کلیدی و محوری در بازار سرمایه بودند. بنابراین در میان نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه شرکت های سرمایه گذاری مؤثرترین نقش را ایفا می کنند. امروزه این صنعت در سطح جهانی به شدت تخصصی شده و رقابت قابل توجه بین شرکت های فعال در این صنعت به وجود آمده است. در حال حاضر شرکت های سرمایه گذاری گوناگونی با اهداف و عملکردهای متفاوت در سطح جهان و در جهت پاسخ گویی به نیازهای متفاوت سرمایه گذاران، در بخشهای مختلف بازار، فعالیت می کنند.

با توجه به حجم بالای واگذاری های صورت گرفته طی سال های قبل و در نتیجه سرمایه عظیم شرکت های سرمایه گذاری استانی، نقش شرکت های مذکور در بازار سرمایه ، بسیاری از شاخص های مالی این بازار را تحت تأثیر قرار خواهد داد. در این راستا طراحی فرآیند ورود شرکت های سرمایه گذاری استانی به بورس اوراق بهادار و هدایت سرمایه این شرکت ها به سمت منویات سند راهبردی وزارت

صنعت، معدن و تجارت می‌تواند به لحاظ کمی (افزایش تعداد سهامداران) و کیفی (افزایش حجم سهام معامله شده) می‌تواند با تنوع بخشی به پرتفوی سرمایه گذاری و توسعه سرمایه گذاری‌های در منابع هدف مطمح نظر این سند نارسایی های مالی بخش صنعت، معدن و تجارت را مرتفع سازد.